

i Studsmaalsbogen, saa ville de aldrig vægre sig ved at udtale sig aabent, naar man ved at fæste et Lyende svørg, hvor det har været sidst og henvender sig til dette sidste Sted, mundtligt eller skriftligt beglærende Dplysning derom, en Dplysning, der saa bliver mellem den, der giver den, og den, der faaer den. Jeg vil ikke opholde denne meget vidtløstige Sag med videre Tale om dette Punct, men jeg vil gjentagende erklære, at jeg med fuldeste Overbeviisning, en Overbeviisning, der hverken skrives sig fra idag eller igaar, og navnlig i Huusbondens velforstaaede Interesse vil slutte mig til det Forslag, som min ærede Ven her ved Siden af (Thalbitzer) har stillet, og jeg vil slutte mig saameget mere dertil, som jeg tilstaaer og erkjender, at der i den hele Studsmaalsindretning er en Uret og en Uforsvarlighed under vor nærværende Forsatning mod Lyendeclassen.

Friis: Jeg skal ikke videre udtale mig om, hvad der er i Huusbondens velforstaaede Interesse. Jeg skal ogsaa søge at undgaae at omtale, hvad der allerede flere Gange er sagt om denne Sag; men, idet jeg erklærer at ville tiltræde Minoritetens Forslag til denne Paragraph, som nærmest har været under Discussion, skulde jeg blot tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, da der var en Lov, som bestemte, at en vis Deel af Ungdommen skulde tage fast Tjeneste, kunde det ogsaa være i sin Orden, at der var en Bestemmelse ved Siden deraf, der paalagde, at der skulde skrives i deres Studsmaalsbog, hvorledes de havde opført sig under deres Tjenesteforhold. Nu gaaer dette Lovudkast en heel Deel videre end de Love, vi hidtil have haft om Lyendeforholdene; det beroer nu ganske paa Enhver, der søger Erhverv, om han vil søge den ved fast Tjeneste eller ikke; men, naar denne Forpligtelse saaledes er falden bort for dem, der søge Arbejde, finder jeg ogsaa, at der er noget mindre Heldigt i, at de, der ville tage fast Tjeneste skulle derved paatage sig en saadan Gene eller Ubehagelighed, som de, der ikke tage fast Tjeneste, ere frie for, og dette alene er for mig nok til at stemme for det af Minoriteten stillede Forslag.

Lauge: Jeg kan ikke stemme for dette

Forslag af Minoriteten. Naar der er blevet anført den Grund, at man lettere og paalideligere kan faae et Beviis, naar man henvender sig til den, som Vedkommende tidligere har tjent, maa jeg bemærke, at dette maaskee kan lade sig gjøre i Kjøbenhavn, men ikke er muligt, naar Tjenestetyendet kommer langveis fra; da er det absolut umuligt at skaffe et saadant Bidnesbyrd. Det er ligeledes anført, at, naar man faae i Studsmaalsbogen, hvor længe Tyendet havde tjent, og da fandt, at det havde tjent i flere Aar paa eet Sted, vilde man være tilfreds; men det kan dog ogsaa være Tilfældet, at Tyendet har tjent paa et Sted i flere Aar, hvorfra det af en eller anden Grund har faaet sin Afked, og da vilde man være ligevidt. Jeg har altid i min lange Praxis skrevet Sandheden i Studsmaalsbøgerne. Jeg har haft det Tilfælde, at et Tjenestetyende, som i flere Aar havde været i Kongens Tjeneste, og som jeg havde givet et mindre godt Studsmaal, henvendte sig til mig senere om et andet Studsmaal. Jeg svarede: Du har faaet et slet Studsmaal, som Du har fortjent; hvortil han sagde: Jeg har været i Tjenesten og faaet den Overbeviisning, at jeg har fortjent det flette Studsmaal, men nu vil jeg tjene Dem igjen og see at faae et godt. Om jeg end ikke havde trængt til Karlen, havde jeg dog taget ham i Tjeneste. Han tjente mig og fik et godt Studsmaal. Jeg troer altsaa, at det er i Tjenestefolkenes Interesse, at de faae et Studsmaal; jeg kan ikke forandre min Mening og har i Sinde at stemme for Studsmaalsbøgernes Vedbliven.

Thalbitzer: Jeg vil blot tillade mig at bemærke til hvad den ærede sidste Taler yttrede, idet han meente, at det kun var i Kjøbenhavn og i Nærheden deraf, at man kunde faae disse Dplysninger, at den ærede Landsstingsmand lægger ikke Mærke til, at han ikke kan faae disse Beviser efter nærværende Lovudkast; thi Huusbonden er ikke forpligtet til at skrive i Studsmaalsbogen; naar Huusbonden ikke vil skrive, kan han heller ikke faae disse Dplysninger, naar Tyendet flytter langt bort. Derfor mener jeg, at det ikke kan være et Motiv til at stemme imod vort Forslag, at Tyendet er langveis fra; thi Huusbonden behøver ikke